{ } { }

Bakara Suresi | 26 | GİT

◀ **Bakara / 26** ▶

إِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيٖٓ اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً
فَمَا فَوْقَهَاۜ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّهِمْۚ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَٓا اَرَادَ
اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًاۢ يُضِلُّ بِه۪ كَث۪يرًا وَيَهْد۪ي بِه۪ كَث۪يرًاۜ
وَمَا يُضِلُّ بِه۪ٓ اِلَّا الْفَاسِق۪ينَۙ

Türkçe Transcript

İnna(A)llâhe lâ yesta*h*yî en ya**d**ribe meśelen mâ be'û**d**aten femâ fev**k**ahâ(c) feemme-lleżîne âmenû feya'lemûne ennehu-l*h*a**kk**u min rabbihim(s) veemme-lleżîne keferû feye**k**ûlûne mâżâ erâda(A)llâhu bihâżâ meśelen yu**d**illu bihi keśîran veyehdî bihi keśîra*(n)*(c) vemâ yu**d**illu bihi ille-lfâsi**k**în*(e)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali

Şüphe yok ki Allah, sivrisineği de örnek getirmekten çekinmez, ondan üstün olanları da. İnananlar bilirler ki bu örnek, yerindedir ve Rablerindendir. Fakat inanmayanlar, Allah bu örnekle ne demek istiyor ki derler. O, bununla çoklarını şaşırtıp azdırır, çoklarını da doğru yola getirir. Azdırıp şaşırttıkları, ancak kötü işler yapanlardır.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

(Ey gafiller!) **Şüphesiz Allah, bir sivrisineği de,** *(zayıflıkta)* **ondan üstün olan** *(bir böceği)* **de, örnek vermekten hayâ edip çekinmez.** *(Çünkü kâfirler, aslında harika bir yaratılış eseri olan bir sivrisineği bile meydana getirmekten acizdirler.)* **Böylece iman edenler, kuşkusuz bunun Rablerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler; inkâr edenler ise; "Allah, bu örnekle neyi amaçlamış** *(ve neyi anlatmaya çalışmış ki)***?" derler.** *(Böylece, hâşâ, Allah'ın gereksiz ve değersiz şeylerle uğraştığını ima*

ederler. Oysa Allah) **Bununla** *(böylesi ayet ve örneklerle)* **birçoğunu saptırır, birçoğunu da hidayete erdirir. Ancak O, bununla** *(Kur'an'la)* **fasıklardan başkasını saptırmayacaktır.** *(Kur'an'a itiraz ve isyan eden fıtratı bozukların ve kötü ruhluların azgınlığını arttıracaktır.)*

Abdullah Parlıyan Meali
Bakınız Allah bir sivrisineği hatta ondan daha büyük veya daha küçük bir şeyi örnek getirmekten kaçınmaz. Artık iman etmiş olanlar, bunun Rablerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler. Allah'tan gelen gerçekleri örtbas eden kâfirler ise "Bu örnek ile Allah ne demek istiyor acaba?" derler. Bu yolla Allah birçoğunu saptırırken, birçoğunu da doğruya yöneltir. Fakat Allah, ancak dosdoğru yoldan çıkanları saptırır.

Ahmet Tekin Meali
Allah, hakkı açıklamak için sayısız darb-ı meselli delillerden birini, bir sivrisineği, ondan daha küçük, daha büyük bir varlığı misal getirmekten çekinmez. İman edenler, bunların Rablerinden gelen hak düzeni yerleştirmek için, öğüt verici, ibretli bir delil olduğunu bilirler. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler ise, bunları hafife alarak; "Allah böyle darb-ı meselli bir delil ile ne demek istiyor?" derler. Allah bu misallerle, birçoklarının dalâleti, bozuk düzeni, helâki tercihlerinin önünü açar, birçoklarına da doğru yolu gösterme lütfunda bulunur. Verdiği misallerle yalnızca âsilerin, günahkârların, doğru ve mantıklı düşünmeyi terk edenlerin, fâsıkların, dalâleti, bozuk düzeni, helâki tercihlerinin önünü açar.

> *bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/19-25; 14/24; 22/73; 29/41; 74/31; et-Tefsîru'l-Kebîr, 2/131-149.*

Ahmet Varol Meali
Allah bir sivrisineği veya bunun üstünde bir şeyi örnek vermekten çekinmez. İman etmiş olanlar, onun Rableri katından bildirilen bir gerçek olduğunu bilirler. Kâfirler ise "Allah, acaba bu örnekle neyi kasdetmiştir?" derler. Allah onunla birçoklarını sapıklığa düşürür, birçoklarını da doğru yola iletir. Allah'ın onunla sapıklığa düşürdükleri, fasıklardan başkaları değildir.

> *26.Abdurrezzak`ın Tefsir`inde bildirildiğine göre Yüce Allah, Kur`an-ı Kerim`inde müşriklerin putlarının üzerlerine konan bir sineği bile kovmaya güçlerinin yetmeyeceğini (bkz. Hacc, 73) bildirince ve kendilerine Allah`tan başka dost edinenlerin örneklerini kendine zayıf bir ev edinen örümcek örneğine benzetince müşrikler: "Örümcek ve sinekten de mi sözediliyor?" dediler. Bunun üzerine bu ayeti kerime indi. Vahidi de buna benzer bir rivayet nakletmiştir. Bu konuda daha başka rivayetler de nakledilmiştir. Ancak burada verilen rivayetin bu konudaki rivayetlerin en sahihi ve ayeti kerimenin anlamına en uygunu olduğu bildirilmiştir.*

Ali Bulaç Meali

Şüphesiz Allah, bir sivrisineği de, ondan üstün olanı da, (herhangi bir şeyi) örnek vermekten çekinmez. Böylece iman edenler, kuşkusuz bunun Rablerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler; inkâr edenler ise, 'Allah, bu örnekle neyi amaçlamış?' derler. (Oysa Allah,) Bununla birçoğunu saptırır, birçoğunu da hidayete erdirir. Ancak O, fasıklardan başkasını saptırmaz.

Ali Fikri Yavuz Meali

Muhakkak ki Allah, sivri sinek ve ondan büyüğü ile hakkı açıklamak için misâl getirmeyi terk etmez. Artık iman edenler, bunun (misâlin) Rablerinden gelen bir hakikat olduğunu bilirler. Amma kâfirler: "- Allah bu misâl ile ne murâd etmiştir?" derler. Cenâb'ı Allah o misalle, bir çoğunu şaşırtıp saptırır ve yine onunla bir çoğunu yola, hidâyete eriştirir ve onunla ancak fâsıkları şaşırtır. (Bu, kâfirlerin tekzîbi ve müminlerin iman etmeleri sebebiyle olur.)

Bahaeddin Sağlam Meali

Şüphesiz Allah, sivrisinekle ve ondan büyük (örümcek)le misal vermekten çekinmez. İnananlar bilirler ki; o (misaller) Rablerinden gelen bir gerçektir. Kâfir olanlar ise "Allah bunlarla ne demek istedi?" derler. Allah o misalle çoklarını saptırırken, çoklarını da doğru yola getirir. Fakat saptırılanlar, fasıklardan (İlahî yasalara riayet etmeyenlerden) başka kimseler değildir.(*)

> *(*) Yahudiler ve münafıklar, Kur'anın verdiği misalleri anlamadılar, temsillerde kullanılan şeylerin, Allah'ı değil de kendi durumlarını izah ettiğini bilemediler. Allah'a nisbetle küçük ile büyüğün hiçbir farkı olmadığını kavrayamadılar. (Çünkü bir sivrisineğin yaradılışı ile dünyanın yaradılışı arasında bir fark yoktur.) Bunun üzerine Kur'an bu ayetle onlara cevap verdi. İşte bu şekilde, bu ayetin daha önceki ayetlerle ilgisi anlaşılmış olur. Ayete Allah, sivrisinekle ve ondan daha küçüğü ile misal vermekten çekinmez, şeklinde de meal verilebilir.*

Bayraktar Bayraklı Meali

Allah, bir sivri sineği, hatta ondan daha küçük bir şeyi örnek vermekten çekinmez. İnananlar, bu örneğin Rabblerinden bir gerçek olduğunu bilirler. Kâfirler ise, "Allah bu örnekle ne demek istedi?" derler. "Allah bu örnekle birçoğunu saptırır, birçoğunu da doğruya yöneltir; bu örnekle, fâsıklardan başkasını saptırmaz."

Besim Atalay Meali (1965)

Allah, sivrisinekle de, bundan üstün şeyle de örnek vermekten çekinmez, inananlar bilirler ki, bu, Tanrıdan gelen haktır, kâfirlerse diyorlar ki : «Tanrının bu örnekten dileği nedir? Bununla çoklarının yollarını Allah saptırır, çoğunuda doğru yola İletir, bununla yalnız buyrum dışı kalanlar saptırılır

---

Cemal Külünkoğlu Meali

Allah, hakikati ortaya koymak için bir sivrisineği hatta (yaratılışta) ondan daha da küçük olan bir şeyi örnek vermekten imtina etmez. İnananlar onun Rablerinden gelen doğru ve uygun bir örnek olduğunu bilirler. İnkârcılar ise: “Allah'ın böyle bir örnek vermesinin ne anlamı var?” derler. Böylece Allah'ın verdiği bu örneklerle birçokları sapıtır, birçokları da doğru yola ulaşır. Fakat şu bir gerçektir ki bu örnekle (Allah) ancak fasıkları (yoldan çıkmış olanları) sapıklıkta bırakır.

Bkz. 22/73Kur’an’da inek (Nahl, 16/66), sinek (Hac, 22/74), böcek (Neml, 27/18; Nahl, 16/68) ve örümcek (Ankebût, 29/41) gibi varlıklardan örnekler verilerek insanın hakikati daha iyi kavraması, tefekkür etmesi ve farklı yollarla tekâmül etmesinin sağlanması hedefleniyor. Bununla birlikte Kur’an, hayvanları, Yaratıcının sanatındaki mahareti ve üstünlüğü dile getiren bir sanat eseri olarak da takdim ediyor. Nitekim Nahl, 16/66’da “Kuşkusuz sizin için hayvanlarda da büyük bir ibret vardır. Zira size, onların karınlarındaki fışkı ile kan arasından(gelen), içenlerin boğazından kolayca geçen halis bir süt içiriyoruz,” buyrulmaktadır. Ama küfürde ısrar edenler: “Bu nasıl ilahi bir kitaptır ki inekten, sinekten, böcekten, örümcekten bahsediyor?” diyerek, ilahi öğretiden gitgide daha da uzaklaşıyor ve küfürde ısrar ediyorlardı. Oysaki bu örnekler, algı alanı ve idrak düzeyi dikkate alınarak insanın olgunlaşmasına (kemale ermesine) vesile olan misallerdir.

Cemil Said (1924)
Allâh bir sinek veya daha büyük bir nesne ile darb-ı mesel îrâdından çekinmez. Mü’minler Allâh’dan gelenin yalnız hakîkat oldığını bilürler. Lâkin kâfirler Allâh bu darb-ı meselin îrâdıyla ne dimek istiyor, bu darb-ı meseller ile ba’zılarını râh-ı müstakîme ve ba’zılarını dalâlete sevk idiyor dirler. Halbuki dalâlete gidecek müfsidlerdir.

Diyanet İşleri Meali (Eski)
26,27. Allah sivrisineği ve onun üstününü misal olarak vermekten çekinmez. İnananlar bunun Rablerinden bir gerçek olduğunu bilirler. İnkar edenler ise "Allah bu misalle neyi murad etti?" derler, O, bu misalle birçoğunu saptırır, birçoğunu da yola getirir. Onunla saptırdığı yalnız fasıklardır ki onlar Allah'la yapılan sözleşmeyi kabulden sonra bozarlar. Allah'ın birleştirilmesini buyurduğu şeyi ayırırlar ve yeryüzünde bozgunculuk yaparlar; zarara uğrayanlar işte onlardır.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)
Allah, bir sivrisineği, ondan daha da ötesi bir varlığı örnek olarak vermekten çekinmez. İman edenler onun, Rablerinden (gelen) bir gerçek olduğunu bilirler. Küfre saplananlar ise, “Allah, örnek olarak bununla neyi kastetmiştir?” derler. (Allah) onunla birçoklarını saptırır, birçoklarını da doğru yola iletir. Onunla ancak fasıkları saptırır.[12]

Fâsık, Allah’a itaat çizgisinin dışına çıkan kimse demektir. Kelime, Kur’an-ı Kerim’de “kâfir”, “günahkâr”, “yalancı” ve “kötülük yapan” anlamlarında kullanılmıştır. Burada “fasık” kâfir anlamında

kullanılmaktadır. Allah'ın saptırması ifadesi mecazî bir ifadedir. Aslında insanları saptıran, cahil önderleriyle şeytandır. Allah, bu örneği vermekle, aslında kendilerinde var olan sapkınlığı ortaya çıkarmış olmaktadır.

Diyanet Vakfı Meali

Şüphesiz Allah (hakkı açıklamak için) sivrisinek ve onun da ötesinde bir varlığı misal getirmekten çekinmez. İman etmişlere gelince, onlar böyle misallerin Rablerinden gelen hak ve gerçek olduğunu bilirler. Kâfir olanlara gelince: Allah böyle misal vermekle ne murat eder? derler. Allah onunla birçok kimseyi saptırır, birçoklarını da doğru yola yöneltir. Verdiği misallerle Allah ancak fâsıkları saptırır (çünkü bunlar birer imtihandır).

Bu âyette, sivrisinek ve ondan daha zayıf yaratıklarla temsil getirilmesini küçümseyenlerin aslında kendilerinin küçük ve değersiz oldukları, o yüzden Allah'a iman etmedikleri anlatılmış, bunlara değer verip iman edenlerin ise akıllı ve değerli kimseler oldukları bildirilmiştir. Bunlar birer imtihandır. İnsanlardan bir kısmı iman eder, imtihanı kazanır, bir kısmı da kaybeder.

Edip Yüksel Meali

ALLAH bir sivrisineği hatta ondan daha küçüğünü örnek vermekten çekinmez. İnananlar, bunun Rab'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilir. İnkarcılar ise "ALLAH bu benzetme ile neyi amaçladı," derler. O, bununla bir çok kişiyi saptırır ve birçok kişiyide doğruya iletir. O, bununla sadece fasıkları saptırır.

25-26 Cennet ve cehennem tasvirleri birer kinaye ve mecazdır. 13:35; 17:60; 47:15; 76:16 ayetlerine bakınız

---

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Muhakkak ki Allah bir sivrisineği, hatta daha üstününü misal getirmekten çekinmez. İman edenler bilirler ki, o şüphesiz haktır, Rabb'lerındandır. Ama küfre saplananlar: "Allah böyle bir misal ile ne demek istedi?" derler. Allah onunla birçoklarını şaşırtır, yine onunla birçoklarını yola getirir. Onunla ancak o fasıkları şaşırtır.

Elmalılı Meali (Orijinal)

Bilmeli ki Allah bir sivri sineği hattâ daha üstününü bir mesel yapmaktan sıkılmaz, iyman edenler bilirler ki o şüphesiz hakdır, rablarındandır, amma küfre saplananlar Allah böyle bir mesel ile ne murad etmiş? Derler, evet Allah onunla bir çoklarını şaşırtır, yine onunla bir çoklarını yola getirir, hem onunla ancak o fasıkları şaşırtır

---

Erhan Aktaş Meali

Doğrusu Allah, bir sivrisineği veya ondan daha küçüğünü örnek olarak vermekten çekinmez. İman edenler, bunun, Rabb'lerinden bir gerçek olduğunu bilirler. Gerçeği yalanlayan nankörler ise: "Allah, bu örnekle neyi amaçlamıştır?" derler. Allah, bu örnekle

birçok kimseyi saptırır, birçok kimseyi de doğru yola iletir. Bununla, ancak fasıkları[1] saptırır.

1- Vahyin belirlediği sınırların dışına çıkan; iyi, doğru, güzel ve temiz şeylerden uzak kalan.

Hasan Basri Çantay Meali
Hakıykat bir sivri sinek olsun, daha üstündeki (büyüğü) olsun her hangi bir şey'i Allah mesel (ve misâl) getirmekden çekinmez. Artık îman edenler onun Rablerinden (gelen) bir gerçek olduğunu bilirler. Kâfirler ise «Allah bu misâl ile ne murad etmişdir» derler. Allah onunla bir çoğunu şaşırtır, yine onunla bir çoğunu yola getirir. Onunla fâsıklardan başkasını şaşırtmaz.

Hayrat Neşriyat Meali
Şübhesiz ki Allah, (kullarına doğru yolu göstermek için) bir sivrisineği, (hattâküçüklük ve kıymetsizlikte) ondan da öte (daha aşağı) bir şeyi misâl getirmekten çekinmez.Ama îmân edenler, bunun Rablerinden (gelen) hak olduğunu hemen bilirler. İnkâr edenleregelince: "Şimdi Allah, misâl olarak bununla neyi murâd etti?" derler.(1) (Allah,) onunla birçok kimseyi dalâlete atar, birçok kimseyi de hidâyete erdirir. Fakat onunla ancak fâsıkları dalâletedüşürür.

(1)"Temsîlât-ı Kur'âniyedeki (Kur'ân'da verilen misâllerdeki) hikmeti fehmetmek (anlamak) için Allah cânibinden (tarafından) nûr-ı îmanla bakmak lâzım(dır)." (İşârâtü'l-İ'câz, 214)

İlyas Yorulmaz Meali
Muhakkak ki Allah, sivrisinek de olanı veya onun da üzerinde olan şeyleri misal vermekten Rablerinin yüceliğini anlatan işaretler olduğunu bilirler. Gerçekleri inkâr edenler ise "Allah bu misali vermekle ne anlatmak istiyor" derler. Bu anlatımlarla pek çok insanı saptırır ve yine bu anlatımla pek çok insanı da doğruya iletir. Allah, ancak bu misallerle yoldan çıkmışları, saptırır. çekinmez. İman etmiş olanlara gelince, o sivrisineğin ve onun üzerinde olanların yaratılışında, Rablerinin yüceliğini anlatan işaretler olduğunu bilirler. Gerçekleri inkâr edenler ise "Allah bu misali vermekle ne anlatmak istiyor" derler. Bu anlatımlarla pek çok insanı saptırır ve yine bu anlatımla pek çok insanı da doğruya iletir. Allah, ancak bu misallerle yoldan çıkmışları, saptırır.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu
İşte Allah örnek vermekten çekinmez. Bu örnek ister sivrisinek olsun, ister ondan daha büyükleri olsun. İnananlar bu örneklerin çalapları katından doğru olarak verildiğini bilirler. Allah'ı tanımayanlar ise: « Allah bu örneği vermekle sanki ne demek istemiştir?» derler. Allah bu örneği vermekle birçoklarını doğru yoldan çıkarır, birçoklarını da doğru yola iletir. Ancak bu örnekle yoldan çıkardığı kimseler yalnız karıştırıcılardır.

İsmail Hakkı İzmirli
Muhakkak ki Allah bir sivrisineği, belki ondan daha büyüğünü misal getirmeden çekinmez, iman edenler bunun Rabbileri tarafından doğru olduğunu bilirler. Kâfir olanlara gelince onlar da «Allah bu misal ile ne demek istedi?» derler. Allah [1] onunla birçoğunu yoldan çıkarır, birçoğunu da doğru yola götürür, onunla yalnız fasıkları yoldan çıkarır.

[1] Buradan aşağısı cevap teşkil eder.

Kadri Çelik Meali
Allah, sivrisineği ve onun da ötesinde bir varlığı örnek olarak vermekten hayâ etmez. İman edenlere gelince, bunun Rablerinden gerçek bir örnek olduğunu bilirler. Küfre sapanlar ise, "Allah bu örnekle neyi irade etmiştir?" derler. O, bu örnekle birçoğunu saptırır, birçoğunu da hidayet eder. Onunla saptırdığı yalnız fâsıklardır.

Mahmut Kısa Meali
Oysa **Allah,** insanlara yol göstermek için **bir sivrisineği de,** küçüklük bakımından **onun üzerinde olan bir şeyi de örnek vermeyi ayıp görmez. İnananlar, bunun Rab'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler. İnkâr edenler ise,** küçücük bir sineğin bedenine yerleştirilmiş olağanüstü, taklit edilemez ilâhî yapıyı görüp de, Yaratanın sonsuz ilim, hikmet ve kudreti karşısında acizliklerini idrâk ederek secdeye kapanacakları yerde: **"Allah bu örnekle ne demek istemiş acaba?** Böyle sinek, örümcek, karınca, arı gibi 'değersiz' şeylerden bahsetmek ve hayatımızdaki bu kadar basit ayrıntılarla uğraşmak Allah'ın hikmetine ve şânına yaraşır mı? Allah bizi yaratmış ve serbest bırakmıştır, ne diye hayatımıza karışsın ki?**" derler.**
İşte Allah, **bu örneklerle bir çok kimseyi saptırır, bir çoklarını da doğru yola iletir. Fakat bunlarla,** bile bile kötülük ve çirkinliği tercih ederek sapıklığı hak eden o **fâsıklardan başkasını da saptırmaz.** İman sahipleri, bu hikmet dolu ayetleri düşünüp ibret alarak doğru yolu bulurlar; önyargılı ve kötü niyetli insanlar ise, sırf itiraz edebilmek için bu misallere takılıp kalır, küçük ve önemsiz gördükleri bu örneklerde nice dersler ve ibretler olduğunu kavrayamazlar.
Peki, kimdir bu fâsıklar?

Mahmut Özdemir Meali
Allah, sivrisinek gibi şeyleri, hattâ onun da ötesini misâl vermekten çekinmez. Her neyse iman etmiş olanlar bilirler ki o, rabb'lerinden gelen Hakk'tır. İnkâr edenlere gelince: -"Allah bu misâl ile ne murad etti?" diyorlar. Onunla birçoğunu hidayete eriştiriyor, birçoğunu da saptırıyor. Onunla, Fâsıklar'dan / Yoldan Çıkıp Sapmışlar'dan başkasını saptırmıyor.

Mehmet Çakır Meali
Allah, bir sivri sineği örnek vermekten asla çekinmez. hattâ ondan öte bir şeyi de örnek verebilir. İnananlar, bunun Rab'leri tarafından sunulan bir örnek olduğunu kabul ederken, inkarcılar: " *Allah bu örnekle ne demek istedi acaba* " diyeceklerdir. Allah ise, bu örnekle birçoklarını şaşırtacak, birçoklarını da yola getirecektir. Allah bu örnekle, özellikle içi bozuk olanları şaşırtacaktır:

Mehmet Çoban Meali
Allah insanlara sivrisinekten örnekler verir. Hâlbuki sivrisinek insanların hoşlanmadığı bir şeydir. Onu hemen öldürmek için peşinden koşarlar. Bilmezler ki onun yaratılışında da hikmetler vardır. Allah yaratılışın gerçeklerini anlatmak için sivrisinekten veya daha ötesi varlıklardan örnek vermekten çekinmez. İster ki her yaratılışın bir anlamı olduğunu insanlar bilsin! İnsan isterse bu anlamlar üzerinden giderek gerçekleri anlayabilir. Allah'a iman edenler sivrisineğin, sivrisinekle ilgili örneğin Rabbinden gelen bir gerçek olduğunu bilir. İnkâr edip, gerçeklerin üzerini örterek Küfre saplananlar ise, "Allah örnek olarak bununla neyi kastetmiştir?" derler. Allah verdiği örneklerle gerçekleri ortaya çıkarır. Kalplerinde nifak hastalığı olanlarla, gerçekten iman edenler hemen kendini gösterir. Onlar hala anlamıyorlar mı? Görünce tiksindikleri, hemen yakalayıp öldürmek istedikleri sivrisinekle Allah onların kalbindeki imanı, kalbindeki küfrü ortaya çıkarmıştır. Kâfirlerin kalbindeki küfrü tasdikleyip, iman edenlerin imanlarını sabitlemiştir. Hala anlamıyorlar? Allah onlara sivrisinek örneğini; içlerinde olan gerçeğin dışa vurması ve tekrar diriltilip hesaba çekilirlerken, inkâr etmelerine hiçbir yol bulamasınlar diye kendilerini şahit tutmak için sınav aracı yapmıştır. Onlar da akıllarını kullanmadan hemen tuzağa düşüvermişlerdir. Böylece kendi kendilerinin şahidi olarak, kendi aleyhlerine inkârlarını artırmışlardır.

Mehmet Okuyan Meali
Şüphesiz ki Allah (gerçeği açıklamak için) sivrisinek ve onun da ötesinde herhangi bir varlığı örnek vermekten çekinmez. [*] İman edenler bunun (örneklerin) Rablerinden (gelen) bir gerçek olduğunu bilirler. Kâfir olanlar ise "Allah böyle örnek vermekle ne kastetmiştir ki?" derler. (Allah) onunla birçoğunu saptırır; birçoğunu da doğru yola ulaştırır. (Allah) bununla (verdiği örneklerle zaten) yoldan çıkmış olanlardan başkasını saptırmaz. [*]

> *Sivrisinek örneği için öncelikle Hacc 22:73. ayet okunmalıdır Bu mesaj Mü'min 40:69-74. ayetlerle okunmalıdır.*

Mehmet Türk Meali

Şüphesiz Allah, (gerçekleri açıklamak için) bir sivrisineği ve onun da üzerinde bir varlığı,[1] örnek olarak göstermekten asla çekinmez.[2] İman edenler, bunların Rableri tarafından ortaya konulan bir gerçek olduğunu bilirler. Kâfirler ise hemen: "Allah, bu örnekle ne demek istedi?" derler. Hâlbuki Allah, bununla birçoğunu şaşırtır, birçoğunu da hak yola yöneltir. O (Allah) bununla ancak dosdoğru yoldan çıkanları şaşırtır.

1 (مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا) ifadesi: "O bir sivrisineği ve onun üzerindeki (kanat gibi ufak tefek) şeyleri", (Elmalılı) "O, bir sivrisinek ve küçüklükte daha fazla yani, daha da küçük olan şeyleri" (Zemahşeri) veya "O, bir sivrisineği ve daha irisi arasında olan şeyleri" (Kurtubî) şekillerinde de anlaşılabilir.

2 Allah (Hacc: 73)'de sineği, (Ankebut: 41)'de örümcek ve evini, (Neml: 18)'de karıncayı, (Nahl: 68-69)'da da bal arısını örnek olarak vermiştir.

Muhammed Esed Meali

Bakın, Allah, bir sivrisineği [hatta] ondan daha küçük bir şeyi [18] örnek getirmekten kaçınmaz. İmana ermiş olanlara gelince, onun Rablerinden gelen bir hakikat olduğunu bilirler. Hakikati inkara şartlanmış olanlar ise, "Bu örnek ile Allah ne demek istiyor acaba?" derler. Bu yolla Allah, bir çoğunu saptırırken bir çoğunu da doğruya yöneltir, fakat fasıklardan başkasını saptırmaz,

18 Lafzen, "onun fevkinde bir şeyi"; burada vurgulanan, küçüklük vasfının üst derecesidir. Örneğin, birisinin, "filan şahıs insanların en alçağıdır, hatta ondan da fazla" demesi gibi (Zemahşerî). Öteki dünyadaki cennet nimetlerinin ve cehennem azabının anılmasının hemen ardından "Allah'ın verdiği örnekler"den bahsedilmesi, bu tasvirin temsîlî karakterini ortaya koymaktadır.

Mustafa Çavdar Meali

Allah bir sivrisineği veya daha büyüğünü misal olarak vermekten çekinmez. İman edenler, bunun Rablerinden gelen hak olduğunu bilirler, ama gerçeği örtbas eden kâfirlerin çoğu: "Allah, bu misalle ne demek istiyor?" diyerek Allah'ın doğru yolundan çıkarlar. 22/73, 37/162

Mustafa İslamoğlu Meali

"Allah bir sivrisineği ya da ondan da küçüğünü misal vermekten haya etmez.[45] İman edenlere gelince: onlar iyi bilirler ki, o, Rableri katından gelen hakikattir. Küfre saplananlara gelince: "Allah bu misal ile ne demek istedi?" derler. Bununla Allah, (sapmayı tercih edenlerden) birçoğunu saptırırken, birçoğunu da doğru yola yöneltir. Ve fakat yoldan çıkmışlardan başkasını kesinlikle saptırmaz.[46]

[45] Burada aslî mastar olan darb yerine yapma mastar olan en yadribe gelmesi, verilen misalin amaç değil araç olduğuna delâlet eder. Maksad sözün tüm imkânlarını kullanarak insanın hakikati görmesini sağlamaktır. [46] Kur'an'daki bu tür ibareleri "Allah

dilediğini saptırır" diye çevirmek de anlamak da cinayettir. Allah asla saptırmaz. O hidayetin kaynağıdır. Kullarını hem vahiyleri ve rasulleri aracılığıyla doğru yola çağırıp, hem de nasıl saptırır? Saptıracaksa niye vahiy gönderip hakikate davet eder? Yüce Allah İblis'e (28:15) ve Firavun'a (20:79) nisbet ettiği "saptırma" işini nasıl olur da kendisi yapar? Kur'an'daki bu ibareler çevirdiğimiz şekilde anlaşılmak zorundadır. Bunun bizce dilsel bir açıklaması da vardır. O da yeşâ' fiilinin çift özneyi (biri Allah'a işaret eden gizli O (huve) zamiri, diğeri insana işaret eden ilgi zamiri (men) gören konumudur. Bu âyet, çift özneyi gören yeşâ' fiillerini her iki öznesiyle birlikte çevirimizin gerekçelerinden birini teşkil eder. Mesela yudillu men yeşâ' ibarelerini "Allah sapanın/sapmak isteyenin sapmasını diler" şeklinde çevirdik. Bu âyet bu tür kalıpları açan bir âyettir. Zira "Allah yoldan çıkmışlardan başkasını saptırmıyor" (Krş: 13:27, not 37). "Saptırma" fiilinin Allah'a isnatla kullanıldığı her ibare, bu ve buna benzer onlarca âyet ışığında anlaşılmak durumundadır.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali
Şüphe yok ki, Allah Teâlâ bir sivrisineği ve onun üstünde bulunanı mesel olarak irad buyurmaktan istihya etmez. İmdi imân etmiş olanlar bunun Rableri tarafından bir hak olduğunu bilirler. Kâfir olanlar ise, «Allah bununla mesel olarak ne murad etti?» derler. Hak Teâlâ bu mesel ile birçoklarını dalâlette bırakır, birçoklarını da hidâyete eriştirir. Allah Teâlâ bununla ancak fâsık olanları dalâlete düşürür.

Suat Yıldırım Meali
Allah gerçeği açıklamak için bir sivrisineği, hatta onun ötesinde olan bir şeyi misal getirmekten çekinmez. İman edenler onun Rab'lerinden gelen gerçek olduğunu bilirler. Kâfirler ise "Allah böyle misal vermekle ne kasdediyor? " derler. Allah bu misal ile birçoklarını şaşırtır, yine onunla birçoklarını yola getirir; ancak bununla fâsıklardan başkasını şaşırtmaz. [22, 73; 29, 41; 14, 24; 74;31; 13, 19-25]

Fısk kelimesinin sözlük anlamı "çıkmak, huruc etmek" tir. Nitekim delikten çıkan farelere "fâsıklar" denir. Dini terim olarak fâsık "büyük günah işlemek suretiyle Allah'a itaat çizgisinden çıkan" mânasınadır ki, küçük günahlarda ısrar etmek de bu bölüme girer. Şer'î bakımdan fıskın üç derecesi vardır. Birincisi: Günahı çirkin saymakla beraber, ara sıra günah işlemek. İkincisi: Üzerine düşerek devamlı günah işlemek. Üçüncüsü: Çirkinliğini inkâr ederek yapmaktır. Bu üçüncü tabaka küfür derecesidir. Fâsık bu duruma gelmedikçe Ehl-i sünnet mezhebinde kendisinden mümin adı alınmaz. Şu halde fâsık vasfı içinde kâfirler bulunacağı gibi, imanını kaybetmemiş olanlar da bulunabilir. Mu'tezile mezhebindekiler bu kısmı ne mümin, ne kâfir saymayıp, ikisi ortası saymışlar. Hâriciler ise, üçünü de kâfir saymışlardır.

Süleyman Ateş Meali
Allah, bir sivrisineği hatta onun da üstünde olan(ondan daha zayıf bir varlığ)ı misal vermekten utanmaz. İnananlar onun, Rablerinden (gelen) bir gerçek olduğunu bilirler. İnkar edenler ise: "Allah, bu misalle ne demek istedi?" derler. (Allah), onunla

birçoğunu saptırır ve yine onunla birçoğunu yola getirir. Onunla sadece fasıkları saptırır.

Yani verilen bu misâl birçoğunun yola gelmesine, birçoğunun da şaşkınlıkta kalmasına, inkârından dolayı iyice sapmasına sebebolur. Tabii onu inkâr edip yoldan çıkanlar, fâsıklardan başkası değildir. Zaten şaşkındırlar; doğru yola çağıranın sözünü dînlemeyince şaşkınlıkları içinde kalakalırlar.

Süleyman Tevfik (1927)
Allâh Te'âlâ sivrisinekle ve (küçüklükde veyâ büyüklükde) onun mâfevki olan şeylerle mesel îrâdından istihyâ buyurmaz. Mü'minler, bu meselin rableri tarafından hak oldığını bilirler ve kâfirler ise böyle şeylerle mesel getirmekden Allâh ne murâd ider, dirler. Hak Te'âlâ bu mesellerle bir çoklarını (inkâr iden kâfirleri) dalâletde bırakır ve bir çoklarını da (tasdîk iden mü'minleri) hidâyete irişdirir. Bu mesellerle ancak fâsık olanlar dalâlete düşerler.

Süleymaniye Vakfı Meali
Allah hiçbir şeyi örnek vermekten çekinmez, bir sivrisinek de daha üstü de olabilir. Allah'a güvenenler bilirler ki o, Sahipleri (Rableri) tarafından verilmiş doğru örnektir. Kâfirler [*] ise şöyle derler: "Ne yani, Allah böyle bir örnekle neyi amaçlamış olabilir!" Bu yolla Allah, birçoğunun sapıttığına, birçoğunun da yola geldiğine karar verir. Sapıttığına karar verdikleri sadece (fâsıklar) yoldan çıkmış olanlardır.

[*] Ayetleri görmezden gelenler.

Şaban Piriş Meali
Allah, bir sivrisineği ve onun üzerinde bir şeyi örnek vermekten çekinmez. İman edenler, onun Rab'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler, ama kafirler: -Allah, bu misalle ne demek istiyor? derler. Allah, bu misalle bir çoklarını şaşkınlıkta bırakır, bir çoklarını da doğru yola çıkarır, şaşkın bırakılanlar yalnızca yoldan çıkanlardır.

Ümit Şimşek Meali
Allah, sivrisinekle yahut ondan daha küçüğüyle misal vermekten çekinmez.(12) İman edenler bilirler ki, o, Rablerinden gelen hakkın tâ kendisidir. İnkâr edenler de "Allah bu misalle ne demek istedi?" deyiverirler. Allah, bu misalle nicelerini saptırır, nicelerini de doğru yola ulaştırır. Aslında, Allah'ın saptırdıkları, zaten yoldan çıkmış olanlardır.

(12) Sivrisinek, cüssesi itibarıyla dünyada pek büyük bir yer işgal etmese de, üzerinde sergilediği sanat yönüyle insan uygarlığına meydan okuyan bir mucizedir. Petek gözleri, anteni, delme ve emme aygıtları, kanatları ve konuş takımları ile, bu küçücük varlığın üzerinde, iç içe geçmiş pek çok olağanüstü sistem inşa edilmiştir. Sivrisineğin sondaj takımları hem kesmeye, hem de emmeye elverişli

bir şekilde düzenlenmiş ve mükemmel bir kas sistemiyle harekete geçirilmiş; ayrıca, delme ve emme işlemi sırasında hem uyuşturucu, hem de pıhtılaşmayı önleyici kimyasal maddeleri salgılayacak bir de muhteşem düzen yaratılmıştır. Bu kudret ve hikmet mucizesine işaret eden âyetin bir mucize yönü de, sivrisinekten, "dişi" olarak söz etmesidir. Gerçekten de, insanın kanını emen ve emdiği kanı yumurtlamakta kullanan, dişi sivrisinektir ve bu konudaki bilgimiz de Kur'ân'ın inişinden on üç asır sonra elde edilmiş bir bilgidir.

Yaşar Nuri Öztürk Meali
Şu bir gerçek ki Allah, bir sivrisineği hatta onun da üstündeki bir varlığı örnek göstermekten sıkılmaz. Böyle bir durumda, inananlar bilirler ki o, Rablerinden bir gerçektir. Küfre sapmışlar ise şöyle derler: "Allah, bunu örnek vermekle ne demek istedi?" Allah onunla birçoğunu saptırır, birçoğunu da onunla doğruya ve güzele kılavuzlar. Allah onunla yoldan çıkmışlardan başkasını saptırmaz.

Eski Anadolu Türkçesi
bayıķ Tañrı utanmaz kim ura meŝel ya'nį benzede giçi sivri sinek andan yuķaru. ammā anlar kim įmān getürdiler; bilürler kim bayıķ ol ḥaķdur, çalabı'larından. daħı ammā anlar kim kāfir oldılar pes eydürler: "ne nesene diler Tañrı uşbundan meŝel eylemekdin yaña?" çoķı daħı ŧoġru yol gösterür anuñ-ile çoķa; daħı azdurmaz anuñ-ile illā ŧa'atdan çıķıcıları.

Satır Altı Meal (1534)
Taḥķīķ Tañrı Ta'ālā usanmaz me el urmaķdan sivri siñek bile, yā andankiçisi bile. Ammā īmān getürenler bilürler ki Ķur'ān ḥaķdur, Tañrılarındangelmişdür ve ammā kāfir olanlar eydürler: Ne diledi Tañrı Ta'ālā bu me elieyitmekden? Azdurur ol me el bile çoķ kişileri ve hidāyet virür ol me el bile çoķ kişilere. Azdurmaz anuñ bile illā fāsıķları.

Bunyadov-Memmedeliyev
Əlbətdə, Allah (Qur'anda) ağcaqanadı və ya ondan daha böyüyünü misal gətirməkdən çəkinməz. İman gətirənlər bunun öz Rəbbi tərəfindən bir həqiqət olduğunu bilirlər, kafirlər isə: "Allah bu məsəllə nə demək istəyir?"-deyirlər. Allah bununla (bu məsəllə) bir çoxlarını zəlalətə salır, bir çoxlarını isə doğru yola yönəldir. Allah yalnız fasiqləri zəlalətə düçar edir.

M. Pickthall (English)
Lo! Allah disdaineth not to coin the similitude even of a gnat. Those who believe know that it is the truth from their Lord; but those who disbelieve say: What doth Allah wish (to teach) by such a similitude? He misleadeth many thereby, and He guideth many thereby; and He misleadeth thereby only miscreants;

Yusuf Ali (English)

Allah disdains not to use the similitude of things, lowest(45) as well as highest. Those who believe know that it is truth from their Lord; but those who reject Faith say: "What means Allah by this similitude?" By it He causes many to stray, and many He leads into the right path; but He causes not to stray, except those who forsake (the path),-

45 The word for "the lowest" in the original Arabic means a gnat, a byword in the Arabic language for the weakest of creatures. In 29:41, which was revealed before this Surah, the similitude of the Spider was used, and similarly in 22:73, there is the similitude of the fly. For similitudes taken from magnificent forces of nature, expressed in exalted language, see 2:19 above. To Allah all His creation has some special meaning appropriate to itself, and some of what we consider the lowest creatures have wonderful aptitude, e.g., the spider or the fly. Parables like these may be an occasion of stumbling to those "who forsake the path": in other words those who deliberately shut their eyes to Allah's Signs, and their Penalty is attributed to Allah, the Cause of all causes. But lest there should be misunderstanding, it is immediately added that the stumbling and offence only occur as the result of the sinner's own choice of the wrong course. Verses 26 and 27 form one sentence and should be read together." Forsaking the path" is defined in 2:27 ; viz., breaking solemn covenants which the sinner's own soul had ratified, causing division among mankind, who were meant to be one brotherhood, and doing as much mischief as possible in the life on this earth, for the life beyond will be on another plane, where no rope will be given to evil.